

زبان تخصصی

مجموعه مترجمی زبان

مؤلف: تهمینه میدرپور

همراه با سوالات و پاسخ کنکور ۹۰

کارشناسی ارشد

حیدرپور، تهیمه

زبان تخصصی کارشناسی ارشد رشته مترجمی زبان/ تهیمه حیدرپور

مهر سبحان، ۱۳۹۰

۲۷۳ ص: جدول، نمودار (آمادگی آزمون کارشناسی ارشد مترجمی زبان)

ISBN: 978-964-164-647-1

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات قیفا.

فارسی - چاپ اول

۱- زبان تخصصی

۲- آزمونها و تمرینها (عالی)

۳- آزمون دوره های تحصیلات تکمیلی

۴- دانشگاهها و مدارس عالی - ایران - آزمونها

تهیمه حیدرپور

ج - عنوان

۳۷۸/۱۶۶۶

۱۵۵۵ ص/ I.B.T۳۵۳/

م ۸۵ / ۳۹۱۷۶

کتابخانه ملی ایران

زبان تخصصی

نام کتاب: ☒

تهیمه حیدرپور

مؤلف: ☒

مهر سبحان

ناشر: ☒

اول / ۱۳۹۰

نوبت و تاریخ چاپ: ☒

۲۰۰۰ نسخه

تیراژ: ☒

۱۷۰/۰۰۰ ریال

قیمت: ☒

ISBN ۹۷۸-۹۶۴-۱۶۴-۶۴۷-۱

شابک: ☒

انتشارات مهر سبحان: خیابان ولیمصر، بالاتر از تقاطع مطهری، رویروی قنادی مثل بزرگ تهران،

جنب بانک ملی، پلاک ۲۰۵۱

تلفن: ۸۱۰-۱۳-۴

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به موسسه آموزش عالی آزاد ماهان می باشد و هر

گونه اقتباس کپی برداری از این اثر بدون اخذ مجوز پیگرد قانونی دارد.

مقدمه ناشر

آیا آنانکه می‌دانند با آنانکه نمی‌دانند برابرند؟ (قرآن کریم)

پس از حمد و سپاس و ستایش به درگاه بی‌همتای احدیت و درود بر محمد مصطفی، عالی نمونه بشریت که در تاریخ دور تاریخ، بنا به فرمان نافذ صمدیت از میان مردمی برخاست که خود بودند در پست‌ترین حد توحش و ضلال و بربریت و آنگاه با قوانین شامل خویش هم ایشان را راهبری نمود و رهانید از بدویت و استعانت جوییم از قرآن کریم، کتابی که هست جاودانه و بی‌نقص تا ابدیت.

کتابی که در دست دارید آخرین ویرایش از مجموعه کتب خودآموز مؤسسه آموزش عالی آزاد ماهان است که بر مبنای خلاصه درس و تأکید بر نکات مهم و کلیدی و تنوع پرسش‌های چهار گزینه‌ای جمع‌آوری شده است، در این ویرایش ضمن توجه کامل به آخرین تغییرات در سرفصل‌های تعیین شده جهت آزمون‌های ارشد تلاش گردیده است که مطالب از منابع مختلف معتبر و مورد تأکید طراحان ارشد با ذکر مثال‌های متعدد بصورت پرسش‌های چهار گزینه‌ای با کلید و در صورت لزوم تشریح کامل ارائه گردد تا دانشجویان گرامی را از مراجعه به سایر منابع مشابه بی‌نیاز نماید.

لازم به ذکر است شرکت در آزمون‌های آزمایشی ماهان که در جامعه آماری گسترده و در سطح کشور برگزار می‌گردد می‌تواند محک جدی برای عزیزان دانشجو باشد تا نقاط ضعف احتمالی خود را بیابند و با مرور مجدد مطالب این کتاب، آنها را برطرف سازند که تجربه سال‌های مختلف موکد این مسیر به عنوان مطمئن‌ترین راه برای موفقیت می‌باشد.

لازم به ذکر است از پورتال ماهان به آدرس www.mahanportal.ir می‌توانید خدمات پشتیبانی را دریافت دارید.

و نیز بر خود می‌بالیم که همه ساله میزان تطبیق مطالب این کتاب با سؤالات آزمون‌های ارشد- که از شاخصه‌های مهم ارزیابی کیفی این کتاب‌ها می‌باشد- ما را در محضر شما سربلند می‌نماید.

در خاتمه بر خود واجب می‌دانیم که از همه اساتید بزرگوار و دانشجویان ارجمند از سراسر کشور و حتی خارج از کشور و همه همکاران گرامی که با ارائه نقطه نظرات سازنده خود ما را در پربارتر کردن ویرایش جدید این کتاب یاری نمودند سپاسگزاری نموده و به پاس تلاش‌های بی‌چشمداشت، این کتاب را به محضرشان تقدیم نماییم.

مؤسسه آموزش عالی آزاد ماهان

معاونت آموزش- بهار ۹۰

مقدمه مولف

این کتاب با هدف کمک به عزیزی که داوطلب شرکت در آزمون کارشناسی ارشد مترجمی زبان انگلیسی هستند فراهم شده است. با توجه به موارد آزمون که عموماً شامل پنج بخش می‌باشد: اصول نظری ترجمه، زبان‌شناسی، بررسی مقابله‌ای، واژه‌شناسی، و مهارت‌های ترجمه، برای این کتاب چهار فصل اصلی و یک بخش پیوست در نظر گرفته شده است.

این کتاب شامل چهار فصل اصلی است که مبحث نظری این آزمون را در برمی‌گیرد. در فصل اول کتاب اصول و مبانی نظری ترجمه، تنوری‌های ترجمه، مسائل و مفاهیم مربوط به ترجمه چندان که مقدور بوده است مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

فصل دوم کتاب با عنوان «زبان‌شناسی» به مسائل مربوط به این رشته و زیر شاخه‌های مرتبط با آن اختصاص داده شده است.

فصل سوم کتاب بررسی مقابله‌ای زبان‌ها (به طور اخص زبان انگلیسی و فارسی) را در برمی‌گیرد. سعی کرده‌ایم مطالب این بخش را از دیدگاهی که مورد توجه مترجمین و دانشجویان این رشته است مورد مطالعه قرار دهیم.

فصل چهارم کتاب که به زبان فارسی ارائه شده است به بررسی واژه‌شناسی فارسی اختصاص یافته است. از آنجا که در فصل دوم کتاب در بحث ساخت واژه بیشتر تأکید بر زبان انگلیسی بوده است و مثال‌ها نیز از این زبان ارائه شده‌اند، در فصل چهارم سعی شده است ساخت واژه زبان فارسی بررسی گردد و مفاهیم مربوط به واژه‌شناسی (که زیرشاخه‌ای از زبان‌شناسی است) با تأکید بر زبان فارسی و مثال‌ها و مفاهیم مرتبط با این زبان ارائه گردد.

در این کتاب از بررسی مهارت‌های ترجمه که مبحثی عملی است و خود بخش جامعی را می‌طلبد صرف نظر کردیم. امید آنکه در مجلدی جداگانه بتوانیم آن مبحث را نیز در اختیار علاقه‌منان قرار دهیم.

در تدوین این کتاب تلاش بر این بوده است که در هر یک از فصل‌ها از اکثر منابعی که برای آزمون مورد نیاز بوده است، یا حداقل از مهم‌ترین منابع موجود، مطالب گردآوری شوند. فهرست منابع مورد استفاده برای هر فصل در انتهای آن فصل ذکر شده است. در صورت نیاز، منابع دیگری را نیز که احساس کردیم مطالعه آنها به آمادگی هرچه بیشتر داوطلبان کمک می‌کند، در انتهای همان فصل ذکر کرده‌ایم.

با توجه به اهمیت مطالب و مثال‌های ارائه‌شده در منابع آزمون، سعی کرده‌ایم مثال‌هایی را که برای هر بخش ارائه می‌کنیم از مثال‌های منابع مورد نظر برای آزمون باشد، مگر در موارد معدودی که به جهت روشن‌تر شدن مطلب، نمونه‌هایی را خود نگارنده برای آن بخش‌ها ارائه کرده است.

در انتهای هر فصل سؤالات آزمون‌های سراسری سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۴ مربوط به آن درس گردآوری شده‌اند و پاسخ‌های تشریحی (تا حد امکان) برای آن سؤالات ارائه گردیده است. تنها سؤالات فصل سوم، بررسی مقابله‌ای، مربوط به سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۵ است چرا که این بخش از سال ۱۳۸۳ به سؤالات آزمون کارشناسی ارشد مترجمی زبان انگلیسی افزوده شده است.

در نهایت، پیوست که بخش نهایی کتاب است شامل سؤالات آزمون‌های سراسری سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۰ می‌باشد. سؤالات آزمون‌های سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۸ به تفکیک درس‌ها، به ترتیب اصول نظری ترجمه، زبان‌شناسی، بررسی مقابله‌ای، و واژه‌شناسی (به طور جداگانه) گردآوری شده‌اند و پاسخ‌نامه‌ای به صورت جدول به همراه منبعی که می‌توان برای یافتن پاسخ سؤال مورد نظر به آن مراجعه کرد، در کنار پاسخ صحیح، در این بخش گنجانده شده است. سپس سؤالات آزمون‌های سراسری سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ به طور جداگانه و به همراه پاسخ‌نامه به پایان این بخش منضم شده است.

امید آنکه مطالعه این کتاب بتواند راهگشای شما داوطلبان عزیز در آزمون کارشناسی ارشد مترجمی زبان انگلیسی باشد.
منتظر نظرات راهگشای شما برای هر چه بهتر و کامل تر شدن این مجموعه هستیم.

با آرزوی موفقیت شما

حیدرپور

بهار ۱۳۹۰

www.ketab.ir

Contents	Page
1.Theories of Translation	13
1.1 What is Translation?	15
1.2 What is Translation Studies?	17
1.3 Steps of Translation	19
1.3.1 The Analysis of the Text	20
1.3.2 The Process of Translation	22
1.4 The Translation Approach	25
1.5 Language Functions	25
1.6 Text Type and Text Register.....	28
1.7 Translation Strategies	29
1.8 Translation Methods	30
1.9 The Unit of Translation.....	32
1.10 Translation Shifts	33
1.11 The Notion of Equivalence	34
1.11.1 Equivalent Effect	34
1.11.2 Lexical Equivalent.....	35
* References	36
* MA Exam Questions (1381-1384)	37
* Correct answers.....	44
2.Linguistics	51
2.1 The Origins of Language	53
2.1.1 The Divine Source	54
2.1.2 The Natural – Sound Source	54
2.1.3 The Oral – Gesture Source	54
2.1.4 Glossogenetics	55
2.2 The Development of Writing.....	56
2.2.1 Pictograms, Ideograms, Logograms	56
2.2.2 Rebus Writing.....	57
2.2.3 Syllabic Writing	57
2.2.4 Alphabetic Writing.....	57
2.3 The Properties of Language	58
2.3.1 Unique Properties	58
2.3.2 Other Properties	60
2.4 The Sounds of Language	61
2.4.1 Phonetics	61

2.4.1.1 Airstream mechanisms	61
2.4.1.2 Articulatory phonetics	62
A. Consonants.....	62
B. Vowels	66
2.4.1.3 Systematic phonetics	68
2.4.2 Phonology	70
2.4.2.1 Phonemes	70
2.4.2.2 Phones and allophones	70
2.4.2.3 Transcriptions	71
2.4.2.4 Minimal pairs and sets	71
2.4.3 Phonotactics	72
2.4.4 Syllables and Clusters	72
2.4.4.1 Co-articulation effects	73
2.5 Words and Word-Formation Processes	74
2.5.1 Word-Formation Processes	74
2.5.1.1 Multiple Processes	77
2.6 Morphology	77
2.6.1 Morphemes	77
2.6.1.1 Free and bound morphemes	78
2.6.2 Morphs and Allomorphs	80
2.7 Grammar	80
2.7.1 Types of Grammar	80
2.7.2 The Parts of Speech	81
2.7.3 Traditional Categories	81
2.7.4 Approaches to Grammar	82
2.7.4.1 The prescriptive approach	82
2.7.4.2 The descriptive approach	82
2.8 Syntax	83
2.8.1 Generative Grammar	84
2.8.1.1 Some properties of the grammar	84
2.8.1.2 Deep and surface structure	84
2.8.1.3 Structural ambiguity	85
2.8.1.4 Different approaches	85
2.8.1.5 Symbols used in syntactic description	85
2.8.1.6 Labeled diagrams.....	86
2.8.1.7 Phrase structure rules	86
2.8.1.8 Transformational rules	87
2.9 Semantics	91
2.9.1 Conceptual versus Associative Meaning	91
2.9.2 Semantic Features	92
2.9.3 Semantic Roles	92
2.9.3.1 Agent, theme, instrument.....	92
2.9.3.2 Experiencer, location, source, goal	93
2.9.4 Lexical Relations	93
2.10 Pragmatics	96
2.10.1 Context	96
2.10.1.1 Deixis	97
2.10.1.2 Reference	97
2.10.1.3 Anaphora	97

2.10.1.4 Presupposition	97
2.10.1.5 Speech acts	98
2.10.1.6 Politeness	98
2.11 Language and Brain	99
2.11.1 The Localization View	100
2.11.2 Language Disorders	100
2.11.2.1 Tongue tips and slips	100
2.11.2.2 Aphasia	101
2.11.2.3 Dichotic listening	102
2.11.2.4 The critical period	103
2.12 First Language Acquisition	103
2.12.1 Basic Requirements	103
2.12.2 The Acquisition Schedule	103
2.12.3 The Acquisition Process	105
2.12.3.1 Morphology	106
2.12.3.2 Syntax	106
2.12.3.3 Semantics	107
2.13 Second Language Acquisition / Learning	108
2.13.1 Acquisition Barriers	108
2.13.2 Acquisition and Learning	108
2.13.3 The Affective Filter	109
2.13.4 Focus on Method	109
2.13.5 Focus on the Learner	110
2.13.6 Motivation	110
2.13.7 Input and Output	110
2.13.8 Communicative Competence	111
2.13.9 Applied Linguistics	111
2.14 Language History and Change	111
2.14.1 Family Trees	112
2.14.2 Family Relationships	112
2.14.2.1 Cognates	112
2.14.3 Comparative Reconstruction	113
2.14.4 Language Change	113
2.14.4.1 Sound Changes	113
2.14.4.2 Lexical Changes	114
2.14.4.3 The Process of Change	115
2.15 Language Varieties	115
2.15.1 The Standard Language	115
2.15.2 Accent and Dialect	115
2.15.2.1 Regional dialects	116
2.15.2.2 Isoglosses and dialect boundaries	116
2.15.2.3 The dialect continuum	116
2.15.2.4 Bilingualism	117
2.15.3 Language Planning	117
2.15.4 Pidgins and Creoles	118
2.15.4.1 The Post-Creole Continuum	118
2.16 Language, Society, and Culture	119
2.16.1 Sociolinguistics	119
2.16.1.1 Focus on language users	119

2.16.1.2 Focus on language use	121
2.16.2 Language and Culture	122
2.16.2.1 Linguistic determinism	122
2.16.2.2 The Sapir-Whorf hypothesis	122
2.16.3 Language Universals	123
* References	123
* MA Exam Questions (1381-1384)	124
* Correct answers	131
3. Contrastive and Error Analysis	139
3.1 Contrastive Analysis	141
3.1.1 Different Versions of CAH	142
3.1.1.1 The strong version	142
3.1.1.2 The weak version	143
3.1.1.3 The moderate version	143
3.1.2. Techniques and Procedures of Contrastive Analysis	144
3.1.3 Degrees of Difficulty	144
3.1.4 How to Compare and What to Compare	146
3.1.4.1 Levels of contrastive analysis	146
3.1.4.1.1 Phonology	146
3.1.4.1.2 Syntax	146
3.1.4.1.3 Lexical items	151
3.1.4.1.4 Discourse	155
A. Written discourse	156
B. Spoken discourse	161
3.1.5 Criticisms of Contrastive Analysis	162
3.2 Error Analysis	163
3.2.1 Different Notions of SL/FL Learner's Language	163
3.2.2 Significance of Errors	164
3.2.3 Types of Errors	164
3.2.4 Sources of Errors	165
3.2.4.1 Interlingual errors	165
3.2.4.2 Intralingual and developmental errors	166
3.2.4.3 Transfer of training	167
3.2.5 Error vs. Mistake	167
3.2.6 Psychological Processes Affecting the Construction of Interlanguage	168
3.2.7 Interlanguage Analysis	168
* References	169
* MA Exam Questions (1383-1385)	170
* Correct answers	175

۱۷۹	۴. واژه‌شناسی فارسی
۱۸۱	۴. ۱. صرف چیست؟
۱۸۲	۴. ۲. واژه
۱۸۳	۴. ۲. ۱. واژگان ذهنی
۱۸۳	۴. ۲. ۲. توصیف واژه
۱۸۵	۴. ۲. ۱. معیار آوایی

۱۸۵	 ۲.۲.۲.۴ معیار واژگانی
۱۸۶	 ۳.۲.۲.۴ معیار نحوی
۱۸۶	 ۴.۲.۲.۴ معیار معنایی
۱۸۷	 ۵.۲.۲.۴ معیار کاربردی
۱۸۷	 ۳.۲.۴ انواع واژه
۱۸۸	 ۱.۳.۲.۴ واژه بسیط
۱۸۸	 ۲.۳.۲.۴ واژه غیر بسیط
۱۸۸	 ۳.۴ زیایی
۱۸۸	 ۱.۳.۴ زیایی چیست؟
۱۸۹	 ۲.۳.۴ زیایی و ساختار
۱۹۰	 ۳.۳.۴ میزان زیایی
۱۹۰	 ۱.۳.۳.۴ محدودیتهای آوایی
۱۹۰	 ۲.۳.۳.۴ محدودیتهای صرفی
۱۹۰	 ۳.۳.۳.۴ محدودیتهای نحوی
۱۹۱	 ۴.۳.۳.۴ محدودیتهای معنایی
۱۹۱	 ۴.۳.۴ بازدارندگی
۱۹۱	 ۵.۳.۴ زیایی و ندا
۱۹۲	 ۱.۵.۳.۴ اشتقاق
۱۹۸	 ۲.۵.۳.۴ تصریف
۱۹۸	 ۴.۴ تکواژ
۱۹۹	 ۱.۴.۴ تکواژگونه
۲۰۰	 ۱.۱.۴.۴ تکواژگونه مقید به بافت آوایی
۲۰۰	 ۲.۱.۴.۴ تکواژگونه مقید به بافت دستوری
۲۰۰	 ۳.۱.۴.۴ تکواژگونه مقید به بافت صرفی
۲۰۰	 ۴.۱.۴.۴ تکواژگونه مقید به بافت واژگانی
۲۰۱	 ۲.۴.۴ انواع تکواژ
۲۰۱	 ۱.۳.۴.۴ تکواژ آزاد
۲۰۱	 ۲.۳.۴.۴ تکواژ وابسته
۲۰۵	 ۵.۴ فرایندهای واژه‌سازی
۲۰۶	 ۱.۵.۴ فرایند اشتقاق
۲۰۷	 ۲.۵.۴ فرایند ترکیب
۲۰۸	 ۱.۲.۵.۴ طبقه‌بندی صوری کلمات مرکب
۲۰۹	 ۳.۵.۴ فرایند ترکیب و اشتقاق
۲۱۰	 ۴.۵.۴ فرایند تکرار
۲۱۱	 ۵.۵.۴ واژه‌سازی بدیع
۲۱۱	 ۶.۵.۴ فرایند تبدیل (صفر)
۲۱۱	 ۷.۵.۴ فرایند کوتاه‌سازی
۲۱۲	 ۸.۵.۴ فرایند ترخیم

۲۱۲	 ۹.۵.۴ فرایند پسین‌سازی
۲۱۲	 ۱۰.۵.۴ فرایند اختصارسازی
۲۱۲	 ۱۱.۵.۴ سرواژه‌سازی
۲۱۳	 ۱۲.۵.۴ فرایند آمیزش
۲۱۳	 ۱۳.۵.۴ گسترش استعاره
۲۱۴	 * منابع
۲۱۵	 * سؤالات آزمون سراسری ۱۳۸۱ - ۱۳۸۴
۲۲۰	 * پاسخنامه سؤالات آزمون سراسری ۱۳۸۱-۱۳۸۴
۲۲۷	 سؤالات آزمون سراسری سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۸۸
۲۵۵	 پاسخنامه سؤالات آزمون سراسری سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۸۸
۲۶۰	 سؤالات آزمون سراسری سال ۱۳۸۹
۲۶۶	 پاسخنامه سؤالات آزمون سراسری سال ۱۳۸۹
۲۶۷	 سؤالات آزمون سراسری سال ۱۳۹۰
۲۷۳	 پاسخنامه سؤالات آزمون سراسری سال ۱۳۹۰